

FRI FORSKNING I EN VERDEN UNDER FORANDRING

STRATEGI 2024-2027

**DANMARKS FRIE
FORSKNINGSFOND**
INDEPENDENT RESEARCH
FUND DENMARK

1 OM FONDENS FORMÅL

3 DFF I ET FORANDRET FORSKNINGSFINANSIERENDE LANDSKAB

5 DANSK FORSKNING I VERDENSKLASSE

7 FRI FORSKNING I EN OMSKIFTELIG VERDEN

Mission

Danmarks Frie Forskningsfond skal udvikle og styrke kvaliteten af dansk forskning.

Dette gør DFF ved at udmønte midler til fri forskning inden for konkrete forskningsaktiviteter baseret på forskernes egne initiativer såvel som midler til tematisk forskning, hvor temaerne er fastlagt politisk.

.....

Derudover leverer DFF rådgivning til beslutningstagere og interessenter i forskningsfaglige spørgsmål. DFF har tillige en forpligtelse til at styrke formidlingen af forskningen og derigennem udbrede forståelsen for forskningens rolle og betydning i samfundet.

Som forudsætning for at lykkes med fondens mission og vision har DFF fokus på sikker forvaltning og effektiv drift, og fonden tilpasser løbende sin organisation og processer, så de er afpasset efter fondens og omverdens behov.

Vision

Danmarks Frie Forskningsfond skal sikre de bedst mulige vilkår for forskningens frie udfoldelse.

Fonden vil med sit virke bidrage til, at alle talenter bringes i spil, og at forskerne får mulighed for at afprøve deres bedste, mest originale idéer og skabe grobund for nybrud, der bidrager til at gøre os klogere og til at forme fremtidens samfund.

.....

Dette indebærer, at fonden løbende arbejder på at udvikle sine virkemidler og vurderingsprocesser på en måde, hvor den gode idé er i centrum. Samtidig er det en gennemgående ambition for DFF, at forskernes perspektiv fortsat medtænkes både i udformningen af fondens processer for vurdering og behandling af ansøgninger og i fondens øvrige virke.

Fonden vil i de kommende år arbejde med tre pejlemærker, der skal bidrage til at realisere denne vision:

- **DFF i et forandret forskningsfinansierende landskab**
- **Dansk forskning i verdensklasse**
- **Fri forskning i en omskiftelig verden**

DFF I ET FORANDRET FORSKNINGSFINANSIERENDE LANDSKAB

Samspil med de private fonde

Finansieringen af dansk forskning fra private og offentlige fonde har aldrig før været større. Fonden anser det for at være positivt, at forskere på de danske forskningsinstitutioner har god adgang til midler, de kan søge for at få realiseret den gode og banebrydende forskningsidé. Fonden anser det dog for afgørende for dansk forskning, at alle forskere og forskningsområder har rimelige muligheder for at søge og opnå bevilling. Fonden spiller i den forbindelse en central rolle, da DFF sammenlignet med flere af de private fonde, til trods for færre midler, har en bredere forskningsprofil, der dækker alle fagområder.

Fonden vil

For at sikre at DFF fortsat er positioneret hensigtsmæssigt i det forskningsfinansierende landskab, vil fonden afsøge, om der i det nuværende landskab er større forskningsområder, der falder ned mellem private og offentlige fonde, og som derfor har vanskeligt ved at opnå finansiering. Samtidig vil fonden gå i dialog med de offentlige og private fonde og afsøge mulighederne for at indgå i fælles opslag og andre samarbejder.

Fri og tematisk forskning

DFF har til opgave at udmønte midler til både fri og tematisk forskning. Både den frie forskning og den forskning, hvor politikerne har fastlagt temaerne, har sin plads og berettigelse i det forskningsfinansierende landskab, og fonden finder det yderst positivt, at der er tillid til, at DFF kan udmønte begge dele. Den frie forskning og forskernes egne idéer er i forvejen med til at løse de udfordringer, som de strategiske forskningsmidler sigter mod. Når der afsættes midler til strategisk forskning, er det imidlertid også vigtigt at sikre en tematisk og økonomisk bredde for at åbne op for forskernes egen idérigdom, der kan bidrage med den viden og de løsninger, som samfundet efterspørger.

Fonden vil

Fonden prioriterer i den forbindelse at have en god dialog med det politiske system om rammerne for både den frie forskning og den tematiske forskning, så alle gode idéer kommer i spil. Samtidigt ser fonden dog et behov for at tydeliggøre skillelinjerne mellem den frie og den tematiske forskning, da mange ansøgninger indsendes som både frie og tematiske. DFF vil derfor undersøge, om fonden har de rette virkemidler og vurderingskriterier.

Fondsmedlemmerne er fondens vigtigste aktiv

Hvert år bliver fonden betroet opgaven med at forvalte millioner af skatte kroner til forskning. Den eneste måde at sikre, at midlerne forvaltes ansvarligt, er ved at anvende transparente processer for forskningsbedømmelse.

Fondens 75 medlemmer er blandt Danmarks dygtigste forskere og spiller i den forbindelse en helt uundværlig rolle for dansk forskning som fundamentet for fondens fagfællebedømmelse. Imidlertid mærker fonden også udfordringerne ved et peer review-system, hvor

fagfællebedømmernes bidrag ikke meriteres på samme niveau som andre akademiske aktiviteter. Dette har konsekvenser for fondens evne til at rekruttere og fastholde de dygtigste forskere.

Fonden vil

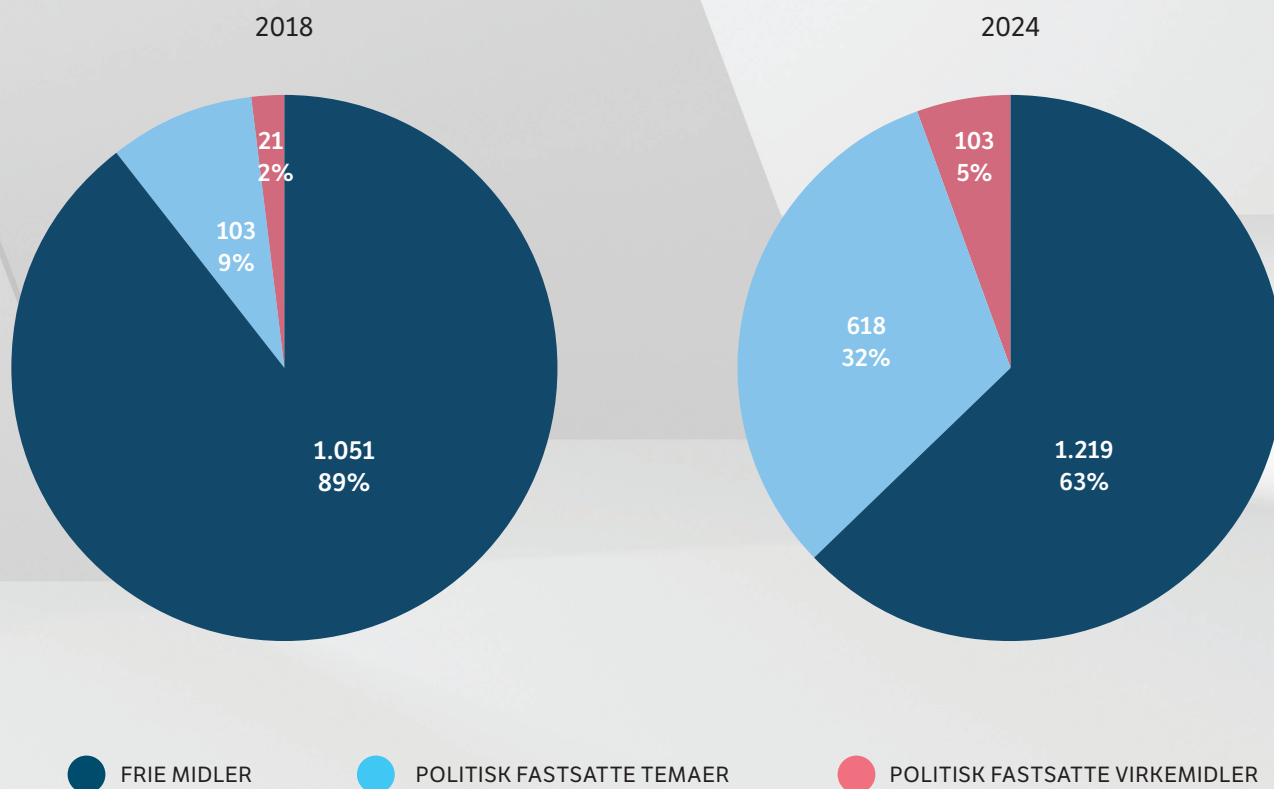
Fonden vil derfor søge dialogen med forskningssektoren om rekrutteringsgrundlaget og vigtigheden i at anerkende bedømmelsesarbejdets betydning, så DFF og fondssystemet generelt også i fremtiden kan rekruttere de rette forskere.

"Fonden kan løfte både den frie og tematisk forskning til gavn for kvaliteten af dansk forskning. Fonden har allerede en infrastruktur og organisering, der understøtter de to spor med de frie forskningsråd og de tematiske udvalg, men vi skal samtidig arbejde med at tydeliggøre skillelinjerne mellem de to, så forskellene og lighederne fremstår helt klart"

Søren Serritzlew
Bestyrelsesformand

ÆNDRET BALANCE: FORDELINGEN AF FONDENS FINANSLOVSBEVILLING I HHV. 2018 OG I 2024, MIO. KR.

Omfanget af strategiske forskningsmidler i DFF er steget fra år til år siden introduktionen i 2018. I 2024 udgør de politisk fastsatte temaer og virkemidler ca. 40 procent af DFF's samlede budget.

DANSK FORSKNING I VERDENSKLASSE

Den ideelle succesrate

Danmark leverer forskning i verdensklasse. Denne position er resultatet af Danmarks tradition for fri, uafhængig forskning. Fondens primære sigte er at sikre forskere på tværs af fagfelter de bedst mulige betingelser for at bedrive nyskabende forskning.

Fonden modtager imidlertid langt flere ansøgninger af høj kvalitet, end det er muligt at imødekomme. Det betyder, at for mange forskere bruger ressourcer på at skrive ansøgninger om støtte til forskningsprojekter, som ikke bliver finansieret. Det er samtidig en udfordring for fonden, hvis arbejdsbyrde vokser, når antallet af ansøgninger stiger år for år.

Fonden vil

Fonden mener, at de bedste arbejdsbetingelser for forskere sikres, når arbejdstiden går med at bedrive forskning – ikke med at søge midler. Derfor har fonden sat sig en ambition om at hæve succesraten og arbejder på at afsøge, hvilke værktøjer der kan hjælpe fonden i mål. Det kræver bl.a., at fonden sætter nøje udvalgte, relevante og tydelige kriterier for at søge hos DFF.

Diversitet i forskningen

Forskning ruster os til fremtiden, og for at dansk forskning også fremover har det højeste faglige niveau, bidrager DFF med at skabe de bedste betingelser for at støtte fremragende forskere på alle karrieretrin i Danmark. Jo bredere en skare, man kan tiltrække til forskningen, jo større bliver også den potentielle talentmasse blandt forskerne.

Fonden vil

Fremtidens løsninger kræver at alle talenter kommer i spil. Fonden arbejder derfor på at fremme diversitet og inklusion i forskningsmiljøerne.

"Som et led i arbejdet med ARRA vil fonden sikre både generel kapacitetsopbygning med hensyn til kvalitetssikring af bedømmelsespraksis, med særligt fokus på diversitet i forskningen, og brug af kvalitative indikatorer."

DFF CoARA Handlingsplan 2024-2027, arbejdsplan 6, "[Training of assessors and administration](#)".

Nye paradigmer for fagfællebedømmelse

Nybrud i forskning har aldrig været mere påkrævet. Verden af i morgen kræver løsninger, der ikke ligner noget, der hidtil er set eller tænkt. Det sætter krav til fondens medlemmer, når de bedriver fagfællebedømmelse. Det er vigtigt, at den gode idé kan spottes, både når den præsenteres som grundforskning, tværfaglig forskning, praksisnær forskning og som den vilde idé.

Høj kvalitet i fondens bedømmelsespraksis står derfor centralt. Det er væsentligt for fonden at sikre, at forskningsansøgningerne gennemgår en bedømmelse, som er kendetegnet ved ensartethed, bevidste valg, eksempelvis i forhold til brugen af kvantitative bibliometriske indikatorer, og en øget grad af transparens.

Fonden vil

Derfor er det en kerneopgave for fonden at implementere den tværeuropæiske rammeaftale vedr. forskningsfaglig bedømmelse, *Agreement on Reforming Research Assessment*.

Implementeringen af denne skal bidrage til, at fondens medlemmer har de nødvendige værktøjer til at sikre, at nyskabende forskning kan identificeres og opnå bevilling, og at en bred og inkluderende forståelse af begrebet excellence giver plads til en mangfoldighed af spørgsmål, teorier og metoder.

Danmarks Frie Forskningsfond blev i 2022 en del af Coalition on Reforming Research Assessment. Som underskriver af aftalen ønsker DFF, at vurderingen af forskning og forskere anerkender alle de forskelligartede resultater, praksisser og aktiviteter, der maksimerer kvaliteten og effekten af forskning.

"Vi kommer til at arbejde indgående med elementerne i Agreement on Reforming Research Assessment de næste mange år. Den måde, vi bedømmer forskning på, og de værktøjer, vi bruger, påvirker forskerne direkte. Som offentlig forskningsfond har vi et ansvar for at sikre, at vores forskningsbedømmelse sker på den mest hensigtsmæssige måde, og for at det er de bedste og mest banebrydende forskningsprojekter, der får støtte."

Søren Serritzlew
Bestyrelsesformand

FRI FORSKNING I EN OMSKIFTELG VERDEN

Internationalt forskningssamarbejde i en ny geopolitisk virkelighed

Internationalt forskningssamarbejde udgør en vigtig brik i fondens mission om at fremme dansk forskning i verdensklasse. Eksempelvis inddrager fonden det internationale perspektiv i vurderingen af alle ansøgte projekter og gennem brugen af internationale fagfæller i ansøgningsbedømmelsen, ligesom fonden også bidrager til både nordiske, europæiske og globale samarbejder.

Verden er imidlertid under hastig forandring i disse år. Den forandrede geopolitiske virkelighed rejser en række vigtige spørgsmål, som fonde, forskere og forskningsinstitutioner er nødt til at forholde sig aktivt til i forhold til de udfordringer, som internationalt samarbejde kan indebære for sikkerhed, etik og integritet i forskningen.

🌀 Fonden vil

Det er vigtigt for fonden at have fokus på, hvordan fonden kan styrke og fordre det gode internationale samarbejde baseret på gensidige aftaler, tillid og sikkerhed i en omskiftelig verden.

DFF deltager derfor aktivt i debatten i internationale fora og nationale udvalg. Som led heri forsætter fondens internationale engagement med henblik på at afsøge, hvor der er grobund for at indgå i nye internationale samarbejder og forskningsprogrammer.

DFF's deltagelse i forskningspolitiske fora

DFF indgår i en række nationale og internationale udvalg og er derigennem med til at præge den forskningspolitiske udvikling, herunder **Udvalg om retningslinjer for internationalt forsknings- og innovationssamarbejde (URIS)**, som har udarbejdet konkrete anbefalinger for internationalt forsknings- og innovationssamarbejde, og **Forum for International Koordination og Samarbejde (FIKS)**, som har til formål at understøtte medlemmernes implementering af retningslinjerne.

DFF er derudover repræsenteret i **Udvalg for opdatering af dansk kodeks for integritet i forskning**, som har til opgave at opdatere Den danske kodeks for integritet i forskning med fokus på bl.a. internationale forhold, open science og kunstig intelligens.

I europæisk sammenhæng er DFF repræsenteret i Science Europe, ligesom DFF også deltager i nordisk forskningssamarbejde i regi af NordForsk.

Muligheder og udfordringer ved kunstig intelligens

Udbredelsen af generativ kunstig intelligens nyder stor bevågenhed i det forskningsfinansierende landskab. Den giver forskerne en række nye værktøjer, som kan øge kvaliteten af forskningen og spare tid. Det er derfor naturligt, at mange forskere vil benytte sig af kunstig intelligens. Dette udgør samtidig en faktuel, etisk og juridisk udfordring for målet om at støtte original og nyskabende forskning, bl.a. som en trussel mod validiteten af peer review-systemet.

Fonden vil

Da kunstig intelligens kommer til at spille en central rolle fremover, vil fonden afsøge mulighederne for både at følge og præge udviklingen af internationale retningslinjer og standarder. Fonden vil i den forbindelse bl.a. tage stilling til, hvordan brugen af kunstig intelligens i DFF-ansøgninger skal håndteres. Samtidig vil fonden afsøge mulighederne for at integrere brugen af kunstig intelligens i fondens arbejde, uden at faglighed og etik kompromitteres.

Open Science og Open Access

Open Science er en bevægelse inden for videnskaben, der søger at fremme transparens i videnskaben og tilgængeliggørelsen af viden for alle i samfundet.

Open Access og fri adgang til forskningsresultater er i fondens optik en forudsætning for, at forskningen kan nå ud til et bredere publikum og bidrage til at skabe forandringer for mennesker, samfund, erhvervsliv og det politiske system.

Fonden vil

DFF arbejder derfor på at integrere Open Science og FAIR-principperne på en måde, som er hensigtsmæssig både for ansøgere og forskningsverdenen, så forskningen bliver "*så åben som muligt, og så lukket som nødvendigt*".

FAIR-data

FAIR-forskningsdata (Findable, Accessible, Interoperable, Reusable) er en gren af Open Science, som fordrer at data skal kunne findes, tilgås, sammenkobles og genbruges.

Som en del af EU's direktiv om åbne data, er det et krav, at forskningsinstitutioner implementerer FAIR. Der er i Danmark nedsat både en følgegruppe, der skal koordinere implementeringen af FAIR i Danmark og en række arbejdsgrupper. DFF indgår i begge.

Findable

Accessible

Interoperable

Reusable

**DANMARKS FRIE FORSKNINGSFOND
UDDANNELSES- OG FORSKNINGSTYRELSEN**

Asylgade 7

5000 Odense C

Telefon: +45 72 31 82 00

E-mail: dff@ufm.dk

www.dff.dk

ISBN: 978-87-971823-3-8

**DANMARKS FRIE
FORSKNINGSFOND**
INDEPENDENT RESEARCH
FUND DENMARK